

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вз.№	853-08-3
Дата	25 / 01 2018 г.

ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, № 802-01-1, внесен от Министерски съвет на 02.01.2018 г. 16 53
См

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 24 януари 2018 г., разгледа и обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, № 802-01-1, внесен от Министерски съвет на 02.01.2018 г.

В заседанието участваха госпожа Росица Димитрова, заместник-министър на труда и социалната политика, господин Христо Симеонов, началник отдел в дирекция „Политики на пазара на труда и трудова мобилност“, господин Атанас Колчаков, държавен експерт в същата дирекция в Министерството на труда и социалната политика и експерти от организации на социалните партньори.

Законопроектът беше представен от заместник-министъра на труда и социалната политика, госпожа Росица Димитрова.

Според мотивите на законопроекта с предложените промени се цели до 23 май 2018 г. България да въведе в националното си законодателство изискванията на Директива (ЕС) № 2016/801 на ЕП и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“.

С новата директива се реформира законодателната рамка на ЕС, регулираща правата и задълженията на научните изследователи, студентите, учениците, доброволците, неплатените и платените стажанти и работещите като au pair в ЕС. В Директивата са включени разпоредбите на Директива 2004/114/ЕО от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети държави с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност и Директива 2005/71/ЕО от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети държави за целите на провеждане на научноизследователска дейност, които до приемането ѝ бяха правната основа за осъществяването на политиката на ЕС в областта на прием на граждани на трети държави с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност и провеждане на научноизследователска дейност.

С Директива № 2016/801 се отчита необходимостта от адаптиране на действащата европейска правна рамка в областта на законната миграция с цел улесняване достъпа на горепосочените групи мигранти до територията на Европейския Съюз. Освен това се цели да се увеличи привлекателността му като място за работа в областта на научните изследвания, за придобиване на висше образование и за други културни и социални обмени. В отменените две директиви (2005/71/ЕО и 2004/114/ЕО) са установени значителни слабости, касаещи процедурите за прием (напр. визов режим), правата на гражданите на трети държави (напр. равното третиране с гражданите на ЕС, наличие на трудности при достъпа до пазара на труда след завършване на изследвания или проучвания, на образователна степен, съществуващи ограничения по отношение на мобилността на научните работници и студентите в рамките на ЕС и др.) и някои процедурни гаранции (напр. липсата на срокове за разглеждане на заявленията), които в Директивата са намерили своето решение.

Основните цели, които си поставя проектът на Закона за изменение и допълнение на Закона са:

1. преодоляване на идентифицираните проблеми, свързани с привличането на изследователи и студенти, както и на новите категории - платени и неплатени стажанти - граждани на трети държави;

2. да се обхванат съществуващите неуредени въпроси относно пребиваването и достъпа до българския пазар на труда на научните изследователи, студентите, платените и неплатените стажанти;

3. да се прецени целесъобразността от създаване на правна регламентация относно доброволците и работещите по програми "au pair".

4. да се увеличи общият брой чуждестранни студенти, включително граждани на Европейския съюз над 5% от общия брой на студентите, както и да се привлекат и изследователи.

Ефектите, които ще бъдат постигнати, ако законопроектът бъде приет са следните:

- подобрена правна регламентация на въпросите относно равното третиране, условията на труд, трудово възнаграждение, защита при уволнение, колективно трудово договаряне, свобода на сдружаване и приобщаване, образование и професионално обучение, признаване на дипломи, социално осигуряване, включително здравни грижи и др. за гражданите на трети държави (изследователи, студенти, стажанти и доброволци);

- въвеждане на облекчени условия за мобилност за научни работници и студенти в рамките на ЕС;

- регламентиране статута на платените стажанти (извън случаите на вътрешнокорпоративен трансфер);

- регулиране на възможността за достъп на студентите-граждани на трети държави до пазара на труда след дипломирането им;
- насърчаване на мобилността на квалифицирана работна сила от трети страни;
- спазване на сроковете за нотифициране на националните актове, които транспонират Директива (ЕС) № 2016/801.

Към законопроекта е приложен формуляр за предварителна частична оценка на въздействието.

Приложена е справка от Министерството на правосъдието, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, относно съответствието на законопроекта с Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и с практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). Според справката предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на ЕКЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

Също така е приложена справка за отразяване на становищата, получени след общественото обсъждане на законопроекта. От нея е видно, че в рамките на общественото обсъждане не са получени становища.

В пакета от съпътстващи документи е приложена таблица за съответствие на Директива (ЕС) № 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „ai pair“.

В Комисията беше получен протокол от заседание на Националния съвет за насърчаване на заетостта, проведено на 18.01.2018 г. Съветът подкрепя проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, с направените по време на заседанието бележки и предлага проектът да бъде обсъден от Националния съвет за тристранно сътрудничество.

В Комисията беше получено становището на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Принципно от организацията не възразяват срещу предложения законопроект. С оглед на това, че той не засяга облекчаване на режима по вноса и наемането на чуждестранни работници и с оглед на нуждите на пазара на труда, от АИКБ предлагат конкретни изменения в пет члена от законопроекта.

В Комисията беше получено становището на КТ „Подкрепа“. В него организацията декларира, че подкрепя адаптирането на действащата европейска правна рамка в областта на законната миграция и смята, че така ще се увеличи привлекателността на ЕС и в частност на Република България като място за работа в областта на научните изследвания, за придобиване на висше образование и за други културни и социални програми за обмен. Същевременно в приложените мотиви и оценка на въздействието КТ „Подкрепа“ не успяват да открият анализ за очакваните

ефекти върху българския пазар на труда. Освен този недостатък, от КТ „Подкрепа“ намират, че има параграфи, които категорично трябва да бъдат коригирани.

В становището на Конфедерацията на независимите синдикати в България се изразява подкрепа относно предложенията в отделните параграфи от законопроекта, които допълват и подобряват статута на командироване и изпращане, както и въведените различни дефиниции и понятия, които са заложили в директивата по отношение на стажант, доброволец, ученик и т.н. КНСБ считат, че има текстове, които не трябва да бъдат възприемани без корекции, например новия член 38а, изменението на чл.14 и др.

В проведената дискусия взеха участие народни представители Хасан Адемов и Светлана Ангелова. Те изразиха одобрението си за промените в законопроекта, отнасящи се до въвеждането на Директива 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. Д-р Адемов зададе въпрос, свързан с § 10 от законопроекта, отнасящ се до изменението на член 14 от закона, където вместо задължение, което е вменено на министъра на труда и социалната политика да иска становища от социалните партньори в случаите, когато работодателят желае да получи разрешение за работа на чужденци повече от 10% от средносписъчната численост на наети по трудово правоотношение български и европейски граждани за предходните 12 месеца, се добавя „може да“. В отговор вносителите припомниха, че такова положение е съществувало преди 2016 г. и не смятат, че се отнема право на Министърът на труда и социалната политика да изисква становища от социалните партньори по този важен въпрос. Госпожа Ангелова изрази своето мнение, че приемането на законопроекта ще подпомогне работата по друг важен законопроект, този за доброволчеството и не би трябвало да има опасения за колизии между двата законопроекта.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати: 21 гласа „за“, без гласове „против“ и „въздържал се“,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, № 802-01-1, внесен от Министерски съвет на 02.01.2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ